

i Lappmarken, båda till en del bekräftade af erfarenheten, vågar jag likväl icke göra anspråk på upphälvandet af alla de fördomar och tvifvelsmål, som ännu kunna vidlåda många; men kärleken till min fädernebygd och det öfriga gemensamma fosterlandets väl har föranledt mig att teckna dessa rader, grundade, som jag vågar hoppas, både på natur och erfarenhet; och hoppas jag med denna ringa tacksamhetsgård hafva gifvit kännare anledning till högt upplyste undersökningar uti en för fäderneslandet nyttig sak.

§. 1.

Fordomdags afmålades Lappland af fördomarne såsom det ohyggligaste land i världen. Man gjorde det till ett stamhåll (näste) för alla vilda djur, och de varelser, som finnas der i människogestalt, voro vidunderlige barbarer, fulle af trolldom och svartkonst *). Man inbillade sig till och med, att der aldrig blef någon sommar, och äntligen, att den människa, som ärnade flytta dit, skulle alldeles förgås af hunger och köld.

*) Man kan tänka, hvad de gamla måtte hafva haft för ett underligt begrepp om Lappmarken, då de till och med beskrefvo dess invånare såsom Cycloperne, med ett öga i pannan. Vide Scheffer, Lapp. pag. 209.

Men, om ock Lappland nu genom sednare tidens undersökningar blifvit ryckt ur fabelverldens mörker, så är det likväl än i denna dag i allmänhetens tanka det samma, som ett Scythien för Grekerna; ett Germanien för Romarne; ett Siberien för Rysarne. Detta är dock en fördom, som mycket bidrager, att lemna landet i sin natursråhet, då det genom uppödlingar kunnat blifva, om icke ett Germanien, åtminstone ett land, som föder sitt folk och batar samhället. Dessutom har man lärt af erfarenheten, att Germanien genom arbete blifvit ett frugibärande land, men att Kanaan kan genom förgätenhet blifva en ödemark.

§. 2.

Men låtom oss lemna dessa forntida och samtida fördomar, för att endast följa naturen och sanningen, såsom enda grunden och syftemålet med alla undersökningar om ett lands rätta värde.

Då man talar om möjligheten af uppödlingar i Lappland, så förstås det af sig sjelft, att hela fjällryggen, med dess sidogrenar, kommer att subtraheras derifrån. Att äfven detta naturens storverk i sin mon och i sinom tid kan blifva samhället till bättnad, det skall en framtid utvisa. De anledningar till silfver, koppar- och jernmalmer, som man upptäckt på dessa ödsliga fjellar,